

ПРОБЛЕМИ ЗДІЙСНЕННЯ РЕФОРМИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ

Онопрійчук Денис Олегович,

здобувач вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент»

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Анотація: у статті проаналізовано і систематизовано нормативно-правові акти, що є основоположним для розгляду реформування системи органів місцевого самоврядування. Визначено основні проблеми, що виникли в Україні в процесі здійснення реформи децентралізації в Україні.

Ключові слова: децентралізація, реформування, співробітництво, територіальна громада, місцеве самоврядування

Реформування системи органів місцевого самоврядування простягається ще з часів проголошення незалежності України. У зв'язку з великою кількістю економічних, політичних криз, більшість органів місцевого самоврядування не спроможні виконувати свої обов'язки в повному обсязі. З початком нової політичної кризи, у 2014 році, суспільство згуртувалося навколо ідеї європейської інтеграції України. Тому, саме цей період і вважається початком реформи децентралізації. На жаль, через повномасштабне вторгнення на територію України реформа не доведена до завершення і багато концепцій, які було ухвалено, ще не вступили в дію.

Оцінивши важливість реформи децентралізації, багато науковців досліджують дану тематику і охоплюють багато питань. Зокрема, найвідомішими є О. Скрипнюк, В. Грובה, Т. Куценко, М. Горбатюк [3] та ін. У наявних у вільному доступі працях досліджують лише фрагментарні проблеми, а отже, актуальність нашого дослідження може бути прийнята для аналізу іншими науковцями.

Процес децентралізації розпочався з прийняттям Концепції реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, законів України «Про співробітництво територіальних громад», «Про добровільне об'єднання територіальних громад» [1], [2]. Метою добровільного об'єднання територіальних громад було створення спроможної громади, що відчувати себе самодостатньо мати все необхідне для забезпечення громадян власної життєдіяльності. Однак, на початковому етапі реформи нерозуміння її основ та принципів було поширеним явищем. Представники місцевого самоврядування зазначали, що створювали об'єднані громади і не розуміли обсягів повноважень і відповідальності, що супроводжували цю реформу. Суспільство підтримувала процес у загальних рисах, але не розуміла його належним чином, тому інформаційно-роз'яснювальна робота мала бути одним з основних завдань влади [3]. Також, у процесі децентралізації існують такі проблеми, що створюють ризики для успішного реформування, такі як:

- створення об'єднаних територіальних громад переважно не має підтримки з боку широких верств населення, адже люди не розуміють сам процес децентралізації
- збільшення кількості територіальних громад без пропорційного збільшення обсягу виділення коштів на розвиток інфраструктури знижує мотивацію громад до об'єднання
- недостатня урегульованість питань щодо розподілу повноважень між органами місцевого самоврядування та органами виконавчої влади
- для виконання нових функцій немає належно кваліфікованої робочої сили
- неефективне використання фінансових ресурсів територіальними громадами

Співробітництво територіальних громад є однією з найважливіших частин реформи децентралізації в Україні. На рис 1. бачимо, що форми співробітництва, які існують, не можуть бути вигідним одночасно для декількох об'єднаних територіальних громад. Одночасно з цим, бюрократизація системи органів місцевого самоврядування підвищується, завдяки укладанню безлічі договорів про об'єднання, про співробітництво і т. д.

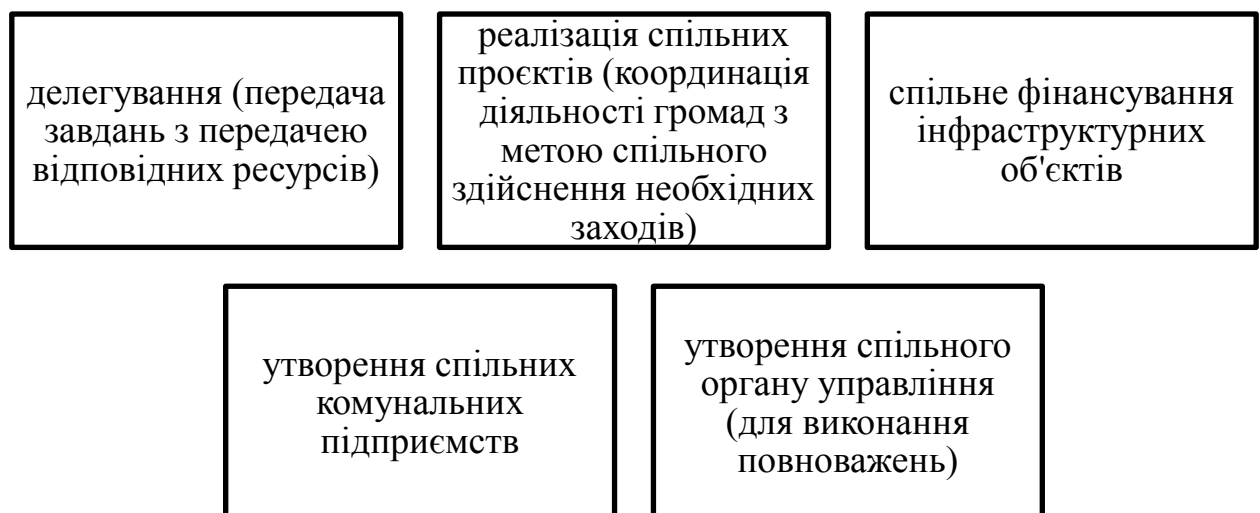

Рисунок 1. Форми співробітництва територіальних громад

Джерело: побудовано автором за допомогою [1].

Отже, проаналізувавши основні проблеми реформування місцевого самоврядування можна підсумувати, що більшість проблем необхідно вирішувати комплексно та швидко, реагуючи на виникнення проблеми на місцях для того, щоб не допустити розповсюдження даної проблеми на більшість територіальних громад. Для розв'язання основних проблем необхідно забезпечити ефективний державний фінансовий контроль за діяльністю територіальних громад та налагодити максимально прозору діяльність місцевих органів влади та її контроль з боку громадськості.

Список використаних джерел

1. Про співробітництво територіальних громад : Закон України від 17.06.2014 р. № 1508-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1508-18#Text> (дата звернення: 18.02.2023).
2. Про добровільне об'єднання територіальних громад : Закон України від 05.02.2015 р. № 157-VIII : станом на 14 трав. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19#Text> (дата звернення: 18.02.2023).
3. Горбатюк М. Реформа децентралізації в Україні: проблеми здійснення в умовах суспільної кризи. Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України. URL : https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2021/06/gorbatiuk_reforma.pdf (дата звернення: 16.02.2023).

***Abstract.** The article analyses and systematizes normative-legal acts, which are fundamental for the consideration of the reform of the system of local self-government bodies. The main problems which have arisen in Ukraine as part of the decentralization reform have been identified.*

***Key words:** decentralization, reform, cooperation, territorial community, local self-government*

Науковий керівник:

Ключник А.В.,

*д-р екон. наук, професор,
професор кафедри публічного
управління та адміністрування і міжнародної економіки,
Миколаївський національний аграрний університет*

УДК 338.48

ВПЛИВ ГАСТРОНОМІЧНОГО ТУРИЗМУ НА РОЗВИТОК ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Осійчук Вікторія Віталіївна,

здобувач вищої освіти спеціальності 241 “Готельно-ресторанна справа”

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

***Анотація:** Визначено поняття гастрономічного туризму та його роль у соціально-економічному розвитку України. Розглянуто питання впливу туризму на розвиток територіальних громад. За результатами дослідження зроблено висновок, що Україна має великий потенціал для гастрономічного*